

WIEBELWORMEN-HERKENNEN

1

STROOISELWORM OF MESTWORM

Leeft vlak onder of tussen het 'strooisel'. Zoals bladeren en takjes.

Je vindt ze ook in mesthopen en composthopen. En onder stenen.

Klein, dun en rood.

Eet veel dood organisch materiaal of 'afval'.

Strooiselworm die het meeste eet:

Tijgerworm of compostworm (*Eisenia fetida*)

Klein en dun, 4 tot 6 cm lang.

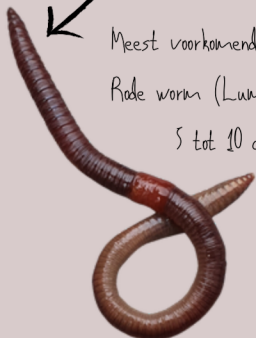
Punne gele strepen

Rode of bruine kleur

Meest voorkomende strooiselworm:

Rode worm (*Lumbricus rubellus*)

5 tot 10 cm lang.

Wist je dat er wel 7000 verschillende soorten regenwormen zijn? In Nederland alleen al zijn minstens 30 maar misschien wel 150 verschillende soorten.

Je kunt al deze regenwormen opdelen in drie groepen.

2

GRAUWE WORM OF BODEMWOELER

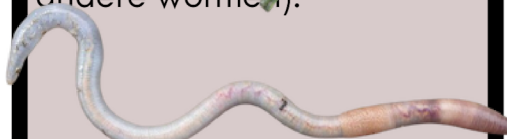
Leeft onder de aarde, tot ongeveer 50 cm diep.

Graaft veel gangen.

Grijs, griuw of groenig van kleur.

Vaak wat korter en dikker dan andere wormen.

Eet aarde (en de poep van andere wormen).

Meest voorkomende grauwe worm:

Nachtworm (*Aporrectodea caliginosa*)

6 tot 10 cm lang

roze kop, grijs lijf

3

PENDELAAR OF DIEPGRAVER

Dit de grootste en sterkste regenworm.

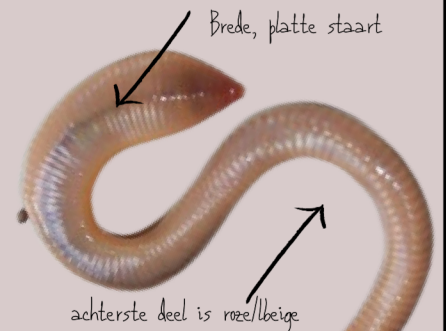
Graaft diepe tunnels tot wel 3 meter.

Komt naar boven om te eten en te paren (sexen).

Meest voorkomende pendelaar:

Pauwpier (*Lumbricus terrestris*)

Kan tot wel 30 centimeter lang worden.

Brede, platte staart

achterste deel is roze/beige

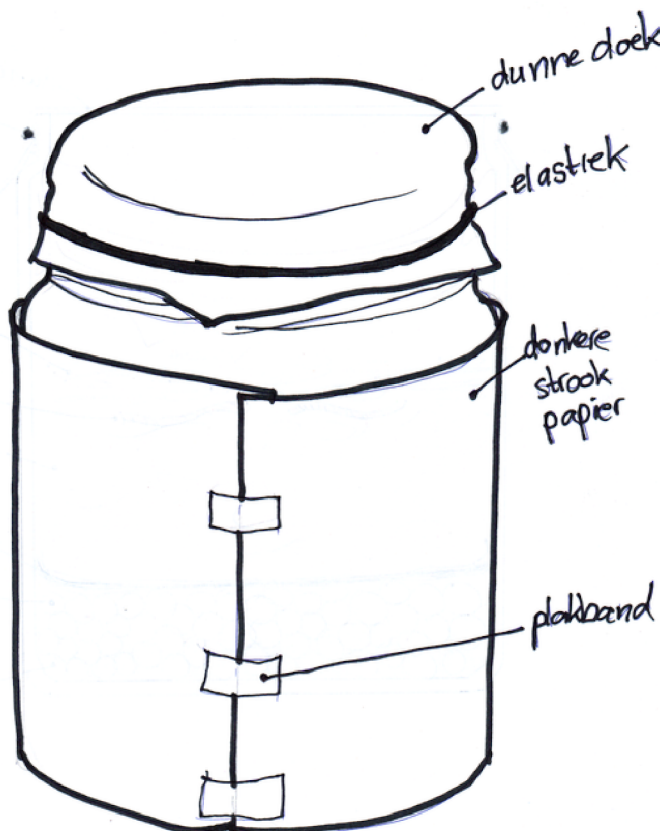
Kop en voorste deel is rood-bruin

Welke worm denk je dat je het beste kunt gebruiken in een wormenbak?

Kijk voor het antwoord op balkonton.nl/wiebelwormen

WIEBELWORMEN-HUISJE

WORMEN HOUDEN VAN EEN DONKERE, VOCHTIGE OMGEVING

Bekijk het voorbeeld op
balkonton.nl/wiebelwormen

- Gebruik een grote glazen pot of vaas.
- Knip een strook (donker) papier of dun karton dat om de pot heen past.
- Zet dit papier vast met wat plakbandjes. Laat wat ruimte over zodat je de papieren hoes af en toe omhoog kunt schuiven. Dan kun je de wormen bestuderen.
- Als deksel gebruik je een stukje dunne stof, vastgezet met een elastiek. Of een pantykousje.
- Op de bodem leg je een sponsje. Dit sponsje vangt overtollig vocht op, en geeft dit weer terug als de aarde dreigt uit te drogen.
- Mocht je huisje toch te nat worden dan kun je wat vocht weggieten.
- Staat er geen water op de bodem, gebruik dan de plantenspuit om je huisje vochtiger te maken.

Vul je wormenhuisje tot de helft met een paar wisselende laagjes fijn licht zand (zandbakzand) en donkere aarde.

Daar bovenop zet je de wormen. De wormen bedek je met wat strooisel of andere lekkere hapjes.

Hoe lang duurt het voordat de wormen de laagjes zand en aarde omgewoeld hebben?

**WORMEN KUNNEN NIET TEGEN HITTE DUS
HOU JE HUISJE UIT DE ZON.**

**WORMEN HOUDEN VAN RUST, DUS KIJK
NIET VAKER DAN ÉÉN KEER PER DAG
HOE HET MET ZE GAAT.**

WIEBELWORMEN-SAFARI

STROOISELWORMEN ZOEKEN

Zoek een plekje waar veel bladeren liggen. Graaf met je vingers tussen de bladeren en in de aarde net eronder. Als de aarde wat droog is moet je iets dieper graven. De wormen zullen weg schieten zodra ze voelen dat je aan het graven bent of als ze zonlicht zien. Zorg dus dat je er snel bij bent.

Til een stuk rottend hout op, zoals een dikke oude tak. Aan de onderkant vind je niet alleen compostwormen maar ook allerlei andere onderkruipsels.

Ook onder stenen en tegels vind je vaak kleine rode strooiselwormen. Daar is het lekker koel en donker.

BODEMWOELERS EN PENDELAARS ZOEKEN

Hoe vochtiger de bodem, hoe groter de kans dat je deze wormen vindt. Ga dus op pad als het net geregend heeft. Of s'ochtends vroeg als de dauw nog op het gras ligt.

Ook overdag op een droge dag kun je wormen omhoog lokken. Maar het helpt als je als voorbereiding eerst de zoekplek een flinke plens water hebt gegeven.

Grauwe wormen en pendelaars komen omhoog als het regent. Om te eten en te paren. Laat de wormen denken dat het regent. Dit doe je door een 'regendansje' te doen. Stamp een paar minuten zo hard je kunt met je voeten op de grond. In een straal van één tot 2 meter meter zul je de wormen hun hoofd naar boven zien steken.

Of steek een schep of riek in de grond, en laat de steel heen en weer trillen. Door de trilling denken de wormen dat het regent en komen ze omhoog.

PENDELAARS ZET JE TERUG IN DE NATUUR. STROOISELWORMEN EN BODEMWOELERS MAG JE IN JE WORMENHUISJE STOPPEN. ZORG GOED VOOR ZE!

Op balkonton.nl/wiebelwormen vind je links naar de volgende pagina's

- waarneming.nl. Hier kun je foto's van gevonden wormen uploaden en laten herkennen. En waarnemingen van anderen zien
- Download determinatiekaart: uitgebreide beslisboom om veel meer soorten zelf te herkennen.